

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŭ 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

© seriă garmoadŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Soritori nefrancați nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

ANULŪ XLVII.

N° 126.

Sâmbătă, Duminecă 22 Iulie (3 Augustŭ)

1884.

Brașovŭ în 21 Iulie (2 Augustŭ).

Deunăși a debutatŭ, precumŭ scimŭ, „Figaro“ din Paris c'unŭ articolŭ menitŭ de a face mare senzațiune. Acestŭ fôia avŭ curagiulŭ a pledă pentru o alianță a Franciei cu Germania. Deși se scie că „Figaro“ este organŭ alŭ acelorŭ pretendenți, cari cu ajutorulŭ Germaniei ar dorî să-și așeze tronulŭ pe ruinele republicei, acelŭ articolŭ a făcutŭ ôrecare senzațiune. Scriitorulŭ lui a avutŭ adevă dibăcia de a scrie așa încâtŭ să se pară, că scopulŭ i-a fostŭ mai multŭ de a lovî în politica Angliei decâtŭ de a lăudă atitudinea Germaniei față cu Franca în anii din urmă.

Cuvintele ironice „Nos amis les Anglais, nos ennemis les Allemands,“ prin care fôia parisiană vrea să arate, că Anglesii, cari sunt considerați în Paris ca amici, s'au prrtatŭ și se pôrtă mai rău cu Franca, decâtŭ Germania, care este privită ca dușmană, au avutŭ celŭ puținŭ acelŭ efectŭ, că au așiftatŭ opiniunea publică a țerei în contra perfidului Albionŭ.

„Ce folosŭ ni-a adusŭ pân'acum amiciția Angliei? Nicî unulŭ. Unde ni-a ajutatŭ? Nicăiri. Unde s'a luptatŭ contra noastră? Pretutindenea. Ei bine, decă este așa, atunci să-o rupemŭ cu Anglia și să ne căutămŭ altŭ aliatŭ.“

Cu aceste cuvinte introduce „Figaro“ propunerea de a merge mână în mână cu Germania. Și ce răspundŭ Francesii? Ei recunoscŭ, că Anglia nu e mai bună ca Germania, dăr nu se sântŭ nicidecum dispuși de a dá mână pentru aceea cu Bismark. „Republique Française“ iea în batjocură propunerea lui „Figaro“ și incidentulŭ se sfârșește.

În Germania asemenea articolulŭ lui „Figaro“ n'a produsŭ efectulŭ așteptatŭ de scriitorulŭ lui. Germanii sunt politici multŭ mai practici decâtŭ se credă, că ar fi posibilŭ în împrejurările actuale de a împacă pe Francesi cu Germania. De n'ar fi Elsația și Lotaringia, ar mai merge cum ar mai merge, dăr numai aducerea aminte de aceste mărgăritare răpitate, face să se turbure sângele fie-cărui Francesŭ și făr' să vrea să se vede pătunsŭ de dorulŭ de răsbunare.

Bine dăce „Kölnische Zeitung,“ că între a voi și a puté este o mare deosebire. Francesii chiar se voiéscă, nu mai potŭ fi amici sinceri ai Germaniei până ce vorŭ scî acele doue provincii în mâinile ei. „Ce s'ar întâmplă?“ întrébă numita fôie, decă unŭ ministru francesŭ s'ar urcă pe tribuna camerei și ar declară acolo că programa sa este ca Franca să renunțe la Elsația-Lotaringia și se încheie alianță cu Germania? — Negreșitŭ că unŭ asemenea limbăgiu nu ar fi primitŭ cu liniștea, cu care publiculŭ parisianŭ a cetitŭ interesantulŭ articolŭ alŭ lui „Figaro.“

Popórele europene suferŭ cumplitŭ sub gréua povară a sarcinilorŭ publice, cari nu se potŭ micșorâ până ce statele nu vorŭ încetă cu cheltuielile estravagante pentru armate etc. Decă s'ar puté realiză dorința diarului „Figaro“; decă Franca ar merge mână în mână cu Germania, ușorŭ ar fi d'a execută planulŭ unei desarmări generale.

„Alianță germano-francesă, încheiată cu sinceritate și fără rezervă, ar creá acea stare ideală de care visămŭ numai în visurile noastre cele mai frumoase. Alianță germano-francesă ar însemnă

pentru ambele țeri siguranța necondiționată contra orî și cărui atacŭ din afară și domnia peste totă lumea.“

Are dreptate „Gazeta de Colonia“ când vorbesce astfelŭ. Dăr tocmai împrejurarea, că o asemenea alianță li se pare ađi Germanilorŭ numai ca unŭ frumosŭ idealŭ, ne indică, că ea fórte cu greu se va puté realiză. Omenimea va trebui să sufere și să sângereze încă multŭ până ce va sosi era de aurŭ a păcii europene, când la țermii Rinului nu vorŭ răsuna, decâtŭ cântecele pacifice ale secerătorilorŭ și ale culegătorilorŭ de vii.

Sciri telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Paris, 1 Augustŭ. — De alaltaeri séra până erî înainte de améđi au muritŭ în Toulon 3 și în Marsilia 6 persoane de cholera.

Roma, 1 Augustŭ. — Vestea, că în Turin s'ar fi ivitŭ cholera nu e adevărată.

Copenhaga, 1 Augustŭ. — Regele și regina Greciei au sositŭ aici.

Viena, 1 Augustŭ. — Pe la sfârșitulŭ lui Septembrie prințulŭ de corónă Rudolf împreună cu princessa Stefania au de gândŭ a face o scurtă vizită regelui și reginei României la Sinaia. La întórcere părechea princiară austriacă va merge la Gurghiu la vânătoare de urși.

Haga, 2 Augustŭ. — Camera a primitŭ proiectulŭ de lege privitorŭ la regența reginei.

Toulon, 1 Augustŭ. — Erî séra au muritŭ aici patru indiviđi de cholera. Prăvăliile éráși s'au deschisŭ. Orașulŭ începe a căpétă éráși o viuă fisonomiă.

Marsilia 2 Augustŭ. — Erî s'au întâmplatŭ aici 22 la Aix 5 casuri de cholera mortale.

Paris, 2 Augustŭ. — Congresulŭ este convocatŭ pe Lunî la 1 oră d. a. la Versailles. — Poliția a descoperitŭ nisce bombe la unŭ mechanicŭ, care a fostŭ îndată arestatŭ.

Cronica Țilei.

Mâne séră, Duminecă în 3 Augustŭ st. n., musica orașului va da în grădina hotelului „Pomu Verde“ unŭ concertŭ, executândŭ o nouă fantasiă „română“ (Romana) după cântecile și jocurile române de Seidemann. Programulŭ constă, în cea mai mare parte, din bucăți noue. Bucăți solo vorŭ execută d-nii Max Krause (violina) și Wilhelm Frässdorf (flauta).

Aflămŭ din Isvorŭ demnŭ de credință, că M. Sa Regele României a fostŭ invitatŭ să asiste la manevrele armatei austro-ungare. M. Sa însă a declaratŭ, că nu póte luá parte, de ore ce cam totŭ pe acelŭ timpŭ va merge la Singmaringen, ca să asiste la nunta de aurŭ a tatălui, M. Sale Anton de Hohenzollen.

Comisiunea austro-română pentru delimitarea granițelorŭ a sositŭ în Petroșeni, de unde va merge spre Hațegŭ și Caransebeșŭ, să-și termineze lucrările sale.

Consistoriulŭ archidiecezanŭ gr. or. recomandă scólorŭ poporale, novela ce d-lŭ Petra-Petrescu a publicatŭ în fôia noastră sub titlulŭ: „Satulŭ cu comorile.“ O recomandă ca unŭ opŭ în tóte privințele corectŭ și fórte instructivŭ pentru poporŭ.

În sala teatrului de aici din Brașovŭ a espusŭ francesulŭ Veltée vestita sa colecțiune de 132 figurî de cêrá. Colecțiunea este una din cele mai complete, ce esistă. Intre altele însemnămŭ frumoșa grupă „Christosŭ înaintea lui Pilatŭ,“ ce are mai multŭ de 40 figurî; grupa „Maria Stuart și Elisabeta“ în parculŭ Fortering, represintândŭ a 4 scenă din actulŭ alŭ

3-lea alŭ dramei lui Schiller; o scenă din opera Faust precum și o mulțime de singuratece figurî, de pildă: poeți, compozitori, căpitani de oșți, femei vestite în istoria, busturile celorŭ mai noi asasinatori ș. a. Recomandămŭ tuturoră acestă colecțiune, mai alesŭ, că dlŭ Veltée va rămâne puțină vreme în orașulŭ nostru. Esplicări mai detaliate dá anunciulŭ de pe pagina a IV-a.

„Românulŭ“ dăce: D-șóra Ágatha Bărsescu, artistă română dela teatrulŭ împărătescŭ din Viena, după o ședere de câte-va Țile în țéră, unde părintele ei este greu bolnavŭ a plecatŭ de curândŭ în străinătate. Simpaticele artistă, după câtŭ aflămŭ e pe deplinŭ însănătoșită de reumatismulŭ, pe care la contractatŭ din cauza unei răceli dobândite iarna trecută în rolulŭ Iulietei din piesa „Romeo și Iulietă“ a lui Shakespeare.

Se lucrăză cu mare activitate la repararea drumului de ferŭ dintre Comarnicŭ și Sinaia. S'a trimisŭ unŭ mare numărŭ de soldați, cari să-lŭ termine în timpŭ de 10—12 Țile.

„Românulŭ“ i se scrie din Huși, că din cauza ploilorŭ torențiale în Bucovina, Prutulŭ în 13 (25) a venitŭ din nou mare inundândŭ tóte satele mărginașe, începândŭ dela Țuțora până la gura Prutului. Pagubele cauzate sunt mari. Finațele sunt pierdute.

Cetimŭ în Țiarelele din Bucuresci: De unăđi Romania raportă sgomotulŭ, că guvernulŭ arŭ fi avândŭ de gândŭ să cumpere pe séma statului castelulŭ Peleșŭ dela Sinaia pentru a servi în tot'dauna de reședință de véră 'a regelui. Contrarŭ acestui sgomotŭ însă, Răsboiulŭ spune, că M. S. Regele arŭ fi dispusŭ să dăruească acestŭ castelŭ statului, ér nu să-lŭ vendă.

Dr. Marcovici a telegrafatŭ guvernului românŭ, că colera descresce repede în Marsilia.

„România dăce: D. d. Moceanu și Velescu ne facŭ cunoscutŭ din Genova, că nu potŭ plecá la Madridŭ din cauza carantinei de 20 de Țile. La 12 c. au plecatŭ la espoziciă din Turinŭ și decă nu vorŭ aflá despre sosirea vre unei nave spaniole, atunci vorŭ fi nevoiți să se preumbe prin Veneția și prin alte orașe frumoșe din clasică Italia.

La manevrele armatei ruse, cari se vorŭ începe la 1 Augustŭ, vorŭ asista din partea României d. generalŭ Radovici și d. colonelŭ Cruțescu.

„Democratulŭ“ din Ploiesci spune, că Duminecă la 15 Iulie la ora 7 dimineța, plóe mare și repede, care a ținutŭ ca 15 minute, a venitŭ din apusŭ. Norii erau atâtŭ de încărcați de electricitate, încâtŭ fulgerile și tunetele țineau într'una. Mai multe trăsnete au căcutŭ pe calea Tirgu-vestei, au omoritŭ doi boi și a contusionatŭ o vacă. La biserica domnescă S-ții Apostoli, pe cândŭ preotulŭ oficia, trăsnetulŭ a pătunsŭ în biserică fiindŭ o feréstră deschisă, fără să producă alte stricăciuni decâtŭ nisce semne lásate în vârfulŭ turnului pe unde puterea electrică a eșitŭ. În altă parte din suburbia sf. Sava, trăsnetulŭ a sfărmatŭ o scalcă.

Pe la Vrania și Curciumlje au năvălitŭ pe pământŭ sêrbescŭ doue cete de arnăuți făcândŭ mare pagubă și jafŭ în comunele mărginașe. Sentinelele turcesci nu i-au împedecatŭ. Ministrulŭ de externe sêrbŭ a trimisŭ Pórtelui o notă în acestă privință.

Pórta a trimisŭ 3 comisari în Albania, Macedonia, Tracia și Asia mică, pentru ca să execute hotărîrile sale cu privire la sistarea oficiilorŭ postale din țéră Unele Țiare mai au încă nădejde, că în fața unui protestŭ energicŭ alŭ puterilorŭ, Pórta își va rechemá comisarii.

După o telegrama a foiei „Morg. Post“ autorităței americane trimisŭ îndărătŭ multŭ emigrați lipsiți. Astfelŭ

ađi e o s ptem n  50 de emigrađi din România s'au im-
barcat  se se int rc  la Bremen.

*

Se scrie din Berlin, că isgonirea Rușilor de acolo
continuă mereu. Numărul isgoniților a ajuns  la mii.
Se isgonesc  creștini și jidovi, bărbați, femei și copii,
săraci și avuți, studenți, comercianți, meseriași, chiar
omeni de afaceri, cari de 20 de ani locuiesc  in Berlin,
sunt căsătoriți cu germane și au copii născuți acolo.
Se isgonesc  chiar proprietarii cu pașaporte in regulă.
Agiatațiunea ce domnesce in colonia rusă este f rte
mare.

*

Din Cairo se telegrafiază, că Osman Digma, locote-
nentul Mahdiului, a fost  omorit  la 18 Iulie.

Luptele naționale in Boemia.

Relațiunile dintre Cehii și Nemții Boemiei
se in spresc  pe  i ce merge. Lucru f rte natu-
ralu: cu c t  Cehii c stig  mai mult  t r m ,
cu at tu Nemții sunt mai m hniți. De unŭ timp 
incóce a prinsă rădăcină la Nemți ideea  mp r-
țirii Boemiei in două teritorii naționale. In pri-
vința acésta scrie „N. fr. Presse.”

Germanii in Boemia se pare, că au ađi numai o
singură dorința: ca să evite in viitor  oi ce atingere
cu elementul cehic , să se m rginesc  la cercul lor 
mai r strins , ca să aibă pace și mai bine să renunțe
la orice influința politică in țer  și in imperiu, dec tu
să se mai certe cu Cehii, ca mai pe urmă să fie maio-
risați din partea lor . Desp rtirea in două a adminis-
trațiunei politice, instituttele țerei să fie  mp rtite in
acele dou  naționalit ti, ba Nemții să aibă chiar o dietă
deosebită —  t  ceea ce doresc  Nemții Boemiei numai
să scape de maiorisare, f r de a se mai g ndi ce ur-
urmări ar ave ac st  isolare, că singurul lor  razimă,
solidaritatea cu toți Germanii și l'ar pierde prin acésta
și că cu t t  desp rtirea teritorului starea Nemților nu
s'ar imbun t ti până ce va exista in Viena un  guvern 
a cărui poliție se razimă pe elementul slavă . . .

Nici guvernului austriacă, nici partidei cen-
traliste germane nu-i convine ac st  tendința de
separare după naționalit ti. Cu t te astea Nemții
din Boemia, st ruesc  in ac st  direcțiune și se
ved  deja începuturile politice de absti-
nență ce voesc  ei să-o inaugureze in conse-
cența acelor stăruințe.

Primul pasă l'au f cut  s ptem na trecută
delegații nemți aleși pentru consiliul economică
al  Boemiei [Landesculturrath]. 22 de delegați
ai diferitelor  reuniuni economice germane din
Boemia au declarat , că nu mai pot  lu  parte
la lucrările numitului consiliu, pentru că membrii
cehi ai consiliului, ignor ndu interesele comune
ale economilor germani și cehi, se gândescă
numai la promovarea scopurilor lor  naționale
și politice. De aceea delegații germani declară,
că ei vor  st ru  cu t te mijlocele legale ca
consiliul economică al  țerii să se împartă in
două secțiuni naționale.

Mișcarea acésta pentru separarea a tot  ce
e germană de Cehii din Boemia este o apariți-
une f rte serioș  pe t r mul luptelor naționale
din Austria. Situațiunea se in spresce incă și
mai mult  prin stăruințele contrare ale partide-
lor radical cehe. De ilustrațiune servesc  ur-
m torul casă caracteristică, ce ni'l  împărtășescă
foile de dincolo de Laita:

Profesorul Kwiczala a adus  in sesiunea trecută a
dietei boeme o propunere, care tinde a interđice
primirea unui copil cehă in vre-o școl  po-
poral  germană. In perioada viitoare a dietei ac st 
propunere se va lua in desbatere și din ac st  caus 
chiar de pe acum se agit z , mai cu s m  de cătră
Cehii tineri, și se face propagandă in scop  de a se ține
meetinguri de masele poporului cehă, declar ndu-se
pentru „legea Kwiczala.” In Praga și Lipau s'au și convo-
cat  deja astfel de adunări, cari se iea hotăriri in sen-
sul arangiatorilor și agitatorilor. Pe de altă parte
inse, chiar deputații cehi de valoare fac  opozițiune
propunerei lui Kwiczala. Astfel clubul cehă politică din
Iunghunzlau a ținut  o adunare, in care deputatul Mat-
tusch a combătută acea propunere și intreg  clubul s'a
decretată pentru respingerea ei.

Dela conferența din Londra.

Situațiunea la conferența a devenită incordat . La
greutățile, cu care are să lupte conferența egipten , s'a
mai adaus  incă una. Comitete Münster, ambasadorul
germană la Londra, a cerută să se ia in desbaterea con-
ferinței și starea și măsurile sanitare din Egipt .
Lordul Granville a respinsă ac st  cerere, sub cuv nt 
că nu aparține la programul financiară; ceilalți amb-
sadori incă s'au alăturată la vorbele lordului Granville,

dar au constatată anume, că o reformă sanitară in Egipt 
e necesară. Deși Germania a suferit  cu ac st  oca-
siune o mică lovitură, totuși puterile pară a fi pe partea
ei, deorece egoismul Engles , de a ignora măsurile san-
nitare necesare in Egipt , a provocată o nemulțamire
general .

Francia și Anglia s'au instr inat  mult  in timpul
din urmă. Dovadă și articolul  iarului Parisian  „Fi-
garo,” care vorbește pentru o alianța franco-germană.
Afară de acésta, prințul Bismarck nu va uit  lovitura,
ce i-a dat  lordul Granville, refuz ndu cererea amba-
sadorului germană; ba ce e mai mult , cancelarul a
c stigat  pe Pórta până in a o intrebunța alături cu
Francia in contra Angliei.

Prin urmare rezultatul, de până acuma al  con-
ferinței e antagonismul dintre Anglia și celelalte puteri.
In urma incord rilor acestora se observă abia
acum după 5 s ptem ni, ca un  ce caracteristică impo-
litate, ce au comisă delegații englesi, lordul Granville și
Childers, de a vorbi in ședințe in limba engles , pe care
cu greu o ințeleg  unii din delegații puterilor. La ac st 
impolitate se obiectează, că la congresul din Berlin ,
prințul Bismarck a vorbit  tot  fr nțusesce, pentru ca
să fie de toți ințeles .

Omagie aduse lui V. Alexandri.

Mohadia, 29 Iuliu.

V'am  raportată că de la Lugos , Temișor ,
Caransebeș , Orșova și alte localit ti a mers  o de-
putațiune la băile din Mehadia, ca să salute pe
iubitul bard  al Românilorŭ, care se află acolo
la cură. Deputațiunea numeros  s'a dus  Du-
mineca trecută la locuința d-lui Alexandri, unde
primarul Lugosului d. Constantin  Rădulescu
sen. a adresată ilustrului poetă următoarele cu-
vinte:

„Lauriatule poetă. Vestea îmbucurătoare, că pe-
trece pe teritorul comitatului nostru ne-a dat  ocaziunea
a ved  realizată dorința de a cunoșce pe cel  mai mare
poetă al națiunei n stre. Temerea de a vă conturba
in liniscea dorită f  invinș  de insușețea isvorită din
simțul de recunoștința și admirațiune, ce vă p str m .
 t -ne in numele Românilorŭ acestui comitat , vă rug m 
a primi omagie n stre pline de devotament .”

„Nemuritorule poetă! c ndu constelațiunile vieței
publice opresc  un  popor  in libera sa dezvoltare, atunci
literaturei ii cade cea mai grea parte a chiem rei de a
susține tăria consciinței naționale intr'un  popor . Meri-
tul colosală al Tău e recunoscută de tot  Rom nul
și va fi tot d'anna recunoscută până va fi sușlet  de Ro-
mână pe p m nd . Dar unde poveștile tale au delectat 
la noi au produs  lacrimi de bucurie; unde baladele tale
au inc ntat , la noi au produs  visuri de aur ; unde
opurile geniului tău a produs  admirațiune, la noi au f -
cută neinvincibil  insușețea pentru limba și națiunea
n str .”

„Pepturile n stre pline de comori adunate din ne-
perit rele tale opuri, inimile n stre ad patate in simți-
mente culese din droductul  eescului tău spirit , s n-
gele nostru inc ldit  de flacăra națională a geniului tău,
depună tributul recunoștinței, al  mulțamirei și admi-
rațiunei ur ndu-ți mulți fericiti ani. Să trăești.”

D. Alexandri a răspunsă cam in modul 
urm tor :

Fraților! Imprejurările m'au  mpedecat  până a-
cum, de a veni in D-v str ; cu at tu mai mare îmi
este bucuria in acest  moment , c nd mi să  mpinesce
una dintre dorințele cele mai fierbinți, de a vă put  ved 
in B nat , frumosul D-v str  p m nt . Dec  cu ajutorul
lui Dumneđeu și al  timpului m'am f cut  și sunt poetă, ac -
sta am să-o mulțamesc  numai poporului rom n , al  cărui fiu
sunt , in sinul căruia se află ascunsă isvorul nesecată
al  celei mai sublime poezii. Ca copil  m  adormiau in
l g n  cu c ntecele populare române. Mai t rziu, ter-
min ndu-mi studiile in străinătate și c stig ndu-mi varii
cunoștințe din isvórele literaturilor străine, m'am re'n-
tors  in patri , cu o unică dorința: a adună comorile
poporului nostru, care pe  i ce merge tot  mai mare de-
vină, și in mijlocul acestei ocupațiuni m'am convinsă,
că nu există popor , care să fie mai sublimă in poezia
sa, dec tu poporul rom n . Poezia rom n  și obiceiuri-
le n stre str moșesce, care le-am  moștenită dela
Rom ni, cari au f cut  se fim  m ndri de numele
nostru, m  ințaresc  in conviugerea, că poporul rom n 
va trebui să se renască și se va și renasce, căci un 
vechiu proverb rom nesc   ice: „S ngele apă nu se
face, din stejar  stejar  răsare, din Rom n  Rom n  se
nasce.”

După am đi la 2 ore s'a dat  in sala de
argint  un  pr nd  de gală in onórea poetului.
Au tostat  Brediceanu și alții in sănătatea poe-
tului. Poetul la fiecare toast  a răspunsă scurtă
și sentențios . Astfel a decurs  s rb toarea acésta
frumos .

Sărbătoarea lui Horia și Cloșca.

Cu privire la s rb toarea centenarului re-
voluțiunei lui Horia și Cloșca, „Bukaresti-Hirad ”,
f ia vestitului V ndory Lajos, scrie împotriva lui
„Ellenzék:”

„Nu Rom ni bucuresceni, s u cum  ice „Ellenzék,”
„Olahii”, pregătescă acésta serbare, ci Rom ni transil-
v neni, cari locuiesc  in Bucuresci, cari
și acum sunt incă supuși statului maghiar, și mai cu
s m  „Societatea Carpați.” Pentru faptele s v rșite de
membrii unei reuniuni inș , nici decum nu putem  face
pe o națiune r spunđitoare. Noi urm rim  cu băga-
re de s m  t t  mișcarea și in mometul , in
care am  ințelegere, că mișcarea se inđrept 
 mpotriva Ungariei — chiar și sabia lui Da-
mocle de ar  at rna de-asupra capului nostru
— o clipită nu am  ințerđia de a ne împlini
datoria de patrioți și a d  pe fața cele ințem-
plate. Guvernul și națiunea rom n  nu iau parte la
pregătirea s rb rii lui Horia și Cloșca; putem  chiar să  i-
cem  că ac st  mișcare a Românilorŭ ardeleni, ce locuiesc 
aici, este desaprobat  in cercurile rom nesce, ce sunt
vrednice de stima n str . Din isvor  sigură aflămŭ,
că guvernul va  mpiedec  serbarea cente-
narului Horia și Cloșca. Și dec  st p nirea va
face in adevăr acésta, atunci st ruim  in credința, că și
„Ellenzék” se va convinge, că nici națiunea rom n , nici
publicul român din Bucuresci nu a voit  să pregătescă
s rb toarea lui Horia și Cloșca, ci numai c teva sute de
omeni, cari nu sunt  dușmani numai ai Ungariei, ci și ai
României.”

La vorbele  iarului ungueresc din capitala
României, „Székely Nemzet” face următoarea ob-
servare:

„Nu mai póte inc pea așadar  nici o inđoel , că
scrintita idee a nebunei s rb tori nu vine dela Ardeleni.
Societățile nemulțamite, ca „Opinca,” dau inđemnul .
Apoi se g sesc  c ți-va omeni neconșciențiosi, cari în-
cep  mișcarea și o l tesc  in țer  străină. Guvernul
român nu intervine acum. Dec  el  nu găsesce cu
cale să o împiedice, se mulțamesce a suprimă cel  puțin
prin ajutorul poliției ori ce demonstrațiune, ce-ar fi
inđreptat  împotriva bunelor relațiuni ale statelor  vecine.
Numai c tu fundamentala idee a unei demonstrațiuni de
felul  acesteia s m n  cu un  foc , ce se l tesce mereu.
Agitatorii rom ni, cari din Ardélu aruncă sc nteia la Bu-
curesci cunosc  sf rșitul r u al  acestei g ndiri. Ei
sciu, unde să semene v nt , ca să cul g  furtună.”

Organul s cuiesc  cere in sf rșit  dela stă-
p nirea unguerescŭ să întreprindă c tu mai ener-
gică pași pentru suprimarea serb rei.

Comisiunea de delimitare și presa maghiară.

Cetimŭ in „Hermanst dter Zeitung:” „Nici o  i
f r dureri patriotice,” aș  traduce „Ellenzék” din Clușiu
clasica vorbă „Nulla dies sine linea.” Ungaria este
umilită,  ice un  domn  Z ngor (clavirist ) in pomenita
gazetă, de vreme ce membrii rom ni din comisiunea
ungaro-rom n  pentru regularea granițelor ar fi decla-
rată, că nu pot  să se lase in nici o discusiune cu re-
presentanții Ungariei și că voesc  a conferi cu represen-
tanții monarhiei austro-ungare. Pe temeiul  acestei
declarațiuni ar fi refusatŭ a subscrie ei și protocolul
conferințelor. După a n str  sciința membrii rom ni ai
comisiunei au tratată cu membrii unguři și in  st  anti
și împreună cu cei din urmă au hot r rit in luna
trecută marginile comitatului Sibiului și Hunedorei. Ac st 
 mprejurare nu  mpiedec  inș  pe acelŭ Gură-mare dela
Clușiu să tune intr'un  sprintenu tempo de cs rd s  m-
potriva României celei inđr cite de nerecunoșc toare și
sf rșiasc  fulger torul s u articolŭ cu următoarele vorbe:
„Ungaria de o mie de ani, care și-a putut  inține bra-
tul s u inving tor până la Chalons, la Adria și la
Varna, sufer  ca România, ce mai ieri alaltăeri s'a des-
f cut  din fașe, să nu voesc  a nu veni in nici o at n-
gere cu ea socotindu-se de stat  egală inđrept tit , dar
și trebuie să sufer  aș  ceva, căci cine e pusă sub epi-
tropi , nu este nici st p n  peste situațiune, nici stă-
până pe sine inșuși.” E de mirată, că „Ellenzék,” care
scrie intr'un  chip  aș  realistc , a trecută cu vederea
descrierea pomenitelor  scutece.

Corespondința n str  din comitate.

In Nr. 107 al   iarului nostru am  publicat  o co-
respondență dată din Mihalț 3 Iulie, in care ni se scrie
că căpitanul de poliție a pus  pedecă petrecerii, aran-
jate in 29 Iunie a. c. de tinerimea academică, și că la
nereușită ei au contribuit  chiar unii din Rom ni.

Ca răspunsă la aceea corespondență, d. Severi
Barbu, stud. in drept , ne trimite din Alba Iulia o in-
tempinare, in care ne face cunoscut , că tinerimea ac-
ademic  de acolo n'a sciut  nimic  de petrecere până in
ultimele momente, de orece n'a fost  nici decum inco-

nosciință despre acesta; prin urmare nu putea și n'avea timp să paralizeze reușita petrecerei. D. Severu Barbu ne mai spune că, fiind întrebat din partea unor domni și doamne, că cine ar angiaza petrecerea, le-a răspuns, că nu-i cunoșce și că tinerimea din locu n'a fost consultată în privința petrecerei, din care cauză nici n'a participat la ea. Ce privește însă pașii căpitanului de poliție, densusul are să se rectifice.

Afară de acesta, aranjatorii n'au procedat corect, ne spune d. Severu de Barbu. Ei n'au invitat multe familii române, sau decât le-au invitat, acesta au făcut-o prin omenii necunoscuți sau prin poșta. De asemenea n'au invitat corpul ofiteresc alu bravului și glorioșului regimentu de la Custozza Nr. 50, în care se află și vr'o 16 oficeri români de diferite ranguri.

Nereușita petrecerei o mai atribuie d. Severu de Barbu și împrejurării, că ea s'a dat la o săptămână după petrecerea ținută în favoarea școlii gr. cat. ce are să se zidescă acolo.

Diverse.

Regele tetovat. — Tavhaio, stăpanul Maoricilor, care acum petrece în Londra, este în barbaria sa un caraghios băiat bătrân. Până acum s'a scornit legendele întregi despre el. El se află sub îngrijirea părintescă a Mrs-ei Saintsbury, începe a câștiga puțină spoielă de civilizațiune. I plac mult băturile. Primesee visite, și cu deosebire damele îl copleșesc cu zahăr, cu cărți de rugăciune, cu inele și cu pipe, căci Maiestatea Sa e mare fumător și totdeauna îl veș cu ciutura în dinți, sau decât nu, atunci îl află la croitor. Croitoria înainte sa este cel mai strălucit succes alu civilizațiunii europene. Dînicu privește ore întregi arta croitorului, minunata artă plină de farmec. Acum poartă o jachetă potrivită pe trup, cu un buchet, care nu poate lipsi, pantaloni strimți și ghete scilpiciose; dar pe cap încă totu cu decorațiunea de pene, obișnuită la șefii popoarelor sălbatice, și la urechi totu cu decorațiunea de dinți de șeval. Mare respectu are de dame, care pe lângă cele două soții ale sale (căci n'are mai multe), sunt adevărate ființe ceresci. Societatea damelor engleze și a economiei sale a obișnuit la multe și frumoșe lucruri pe négra Sa Maiestate. Dar câte odată totu-și își uită de sine. Nu de mult în salonul Mrs-ei Saintsbury noștea pela 11 ore era o societate de dame, când deodată o figură albă ca zapada intră și produce o spaimă generală. Era regele negru în — cămașa de noapte. Damele au început a țipa. »Mat, mat!» dise liniștindu-le Maiestatea Sa, care nu-și pute esplica spaima lemeilor. N'avea lumină. Damele i-au dat și l'au scos cu grabă din casă. Regele Tavhaio umblă prin toate teatrele, dar mai bucuos își petrece în Alhambra, unde nu poate îndestul admiră minunile baletului și ale muzicii. El e mîncăcios ca Cetevaio. Cu deosebire îi plac pescii, și lui și suitei sale. Nu de mult au mîncat la prîndu supă, două feluri de pește de mare, friptură de porc și de vițel. Trase o pipă de tutun. plecă la preumblare cu suita, dar pe cale vădu în ferestra unei ospetării o bucată mare de rinichi fript. Au intrat și au făcutu chelnerilor semn, ca să le aducă carnea aceea din ferestră, căci ei voru să-o mînce. Au și mîncat-o cu un admirabilu apetitu — era o oră după prîndu. Maiestatea Sa Tavhaio în societate mîncă cu furculița și cu cuțitul, însă între omenii săi numai cu ghiariele. Dulcețuri nu-i plac, dar melci cumpără cu scoci; acestea sunt mîncarea sa de predilecțiune. A cerat să dormă și în patu europen, dar somnul îl părăsise; se întinde pe podele și dorme dus.

Un nou Misdea. — O afacere ca cea cu Misdea s'a întâmplat în apropierea cetății din Italia de Sud, Caprari. În 18 Iulie brigadierul (căpraru) de carabinieri, Lombardul Venture avé să se reintorcă încă cu alți doi soldați din aceeași trupă din Contagnio la Caprari. Pe drumu unul dintre soldați, Dematris numit, impușcă fără de veste trei glonțe în brigadieru. După acesta o luă la fugă amenințându, pe toți căți îi esiau înainte, cu baioneta și cu revolverul. Cu revolverul a rănit el o femeă în partea stîngă a peptului, cu baioneta o fetiță de 10 ani, și un țeran, care murî îndată. Pe unu tîneru, care-lu persecută, l'a nimerit cu unu glonțu de revolveru în partea de jos a brațului. Din toate părțile se plînu o vîntoșă formală după ucigașu. Aceasta ce-i dreptu se reintorse, însă și mai infuriat, și de astă dată omorî două femei. În fine țini unu artistu dibaci asupra lui și-lu trînti la pămîntu; rînitu de morțe în temple, murî în scurtu timp. Părerea generală e, că carabinieriul, care a comis crime atîtu de grozave, la unu esercițiu militar pe o ferbințelă de 34 de grade a turbatu, ceea ce se constată și prin aceea, că conduita lui a fost liniștită și pacinică.

Un furtu nou la poșta din Pesta. — Dilele acestea trimise cassa centrală a statului din Buda-pesta 640,000

fl., hârtii mai vechi la Viena, pentru ca să-le schimbe cu note de stat nou. Fură schimbate, schimbulu în tregu fu aședat în șapte cutii și așa puse pe poșta. Funcționarii competenți din Budapesta le și primiră, desfăcure șese din ele, der la a șeptea — sigilul era străin. Deschiseră în grabă și în locu de 30,000 fl., ce trebuiau să mai ale într'ensă, găsiră trei cărămiți inveluite în hârtii și bine aședate acolo. S'a luat în grabă unu protocolu, s'a insciințat rîpede și poliția din Budapesta și din Viena — acestea stau în continuă înțelegere prin sirma telegrafică — dar nimic până acum nu s'a aflat. Se presupune că cutia, în care se aflau banii, a fost schimbată pe drumu său la Viena cu altă cutie asemenea ei. Poliția din Budapesta dă cu socotela, că acestă schimbare s'a putut face numai pe drumu său la Viena, pe cându cei dela Viena credu că numai la Pesta s'a putut comite furtul. — Nu de mult a fost perit la poșta din Pesta o ladă de bani cu 240,000 fl. și hoșii până ađi nu sunt descoperiți. Ore să nu fi comis totu ei și furtul cel mai nou?

Stabilimentul lui Krupp. — Despre mărimea și puterea de producțiune a stabilimentului lui Krupp din Essen scrie »Berggeist» următoarele: În anul 1860 numărul lucrătorilor se urcă la 1764; până în 1870 a crescut la 7084; astăzi sunt aproape 20,000, cari își câștigă pânea de toate zilele în Essen. Numărul membrilor familiei ai omenilor ocupați în stabilimentu este 45,776, adăugîndu și 13,000 copii, cari cercetază școla, cu totul 65,381 de persoane află ocupațiune. Dintre aceștia trăiescu 19.000 de omeni în casele, cari aparțin firmei »Krupp.» În prezentu are stabilimentul lui Krupp următoarele secțiuni: 1. Stabilimentul cel mare în Essen; 2. Trei mine de cărbu în Essen și Bochum; 3. 547 mine de feru în Germania; 4. Diferite mine de feru în nordul Spaniei, la Bilbao; 5. Patru cuptoare mari de turnat în Duisburg, Neuvied și Sayn; 6. Unu locu de 17 kilometri de lungu pentru impușcatu în Meppen spre a proba tunurile; 7. Locuri de a proba puscile în Dülmen, lungi de 7¼ kilometri; 8. Patru vapore de oceanu. 9. Diferite grupe de lutu și de năsipu și petrii. În secțiunea Nr. 1—5 sunt în prezentu în lucrare 11 cuptoare mari, 1542 alte cuptoare de diferite forme, 439 căldări de aburi, 82 ciocane la mașinele de aburi cu o greutate de 1—40 tone, 21 de mori cu suluri, 450 mașine de aburi, fiecare cu putere de 2—1000 de cai, la olaltă o putere de 185,000 de cai. Producțiunea totală numai în Essen a fost lucrată în anul 1881 din 260,000,000 chilograme oțel și feru ciocănit, care era gata în stabilimentu pentru scopuri răsboinice și pacinice. Cărbunii se întrebunțeză pe ăi la 31,000 de tone, aproape la 1500 de tone de mineralu de feru se lucră pe ăi în cuptoarele cele mari. Numai spre a efectui lucrările în Essen se întrebunțeză 50 de șine dela drumul de feru, 38 de locomotive, 883 de vagonu, 69 cai și 191 de caru, 65 de kilometri de linii telegrafice, 35 de stațiuni și 55 de piue; mai departe 1 laboratoriu chemic și unu fisicalu, 1 atelieru fotograficu, 1 institutu litograficu, 1 tipografiă cu 3 prese iu și 6 de mână, 1 atelieru pentru legarea de cărți și o societate stabilă de 63 pompieri, cari n'au altceva de lucru. Din instituttele de consum, cari aparțin stabilimentului și cari s'au înființat anume pentru binele celor aședati acolo, s'au estradat în anul 1882 mărfuri în prețu de aproape 4,000,000 de mărci. În aceste institutute e unu hotelu escelentu, 4 berării, 1 moră mînată de aburi, 1 brutăria mare, 1 măcelăria, 1 croitoria, 2 cismării și 46 de prăvălii cu mărunțururile, în cari chiar lucrătorii își pot procura mărfurile cu 5% mai jos.

O temniță fidelă. — Următoarea istoriă i-se comunică de Dhubră unei foi din Calcuta: »Păzitorul temniței »Bingali» din Sanhat s'a certat pentru o afacere de bani cu șeful stațiunii. Cestu din urmă descoperi, că păzitorul temniței are în arestanții săi o mină de aur și făcu aretare Superintendentului europen, că nu sunt toate cum ar trebui să fiă. Acusarea făcută, la cerere fu subscrisă de păzitoru; se dete apoi unu ordinu de investigațiune, care executându-se, se află, că locuința păzitorului închisorii este în adevăr depositul tuturor lucrurilor furate de câte-va luni din stațiune. Dar istoria nu s'a terminat cu acesta, și cu toate că se poate numi întâmplare fabuloasă, este adevăratu că păzitorul care avé să păzescă alți doi criminaliști mari, cari, erau condamnați pe mai mulți ani la închisore, îi elibera în aceea noștea din temniță cu scopu ca să comită furturi și spargeru, ér în doru de ăi, după ce și-a asigurat partea leului din furturile comise, ér i-a închis păzitorul.

Țarul se rogă de iertare. — »Rusckij Archiv» publică o anecdotă interesantă din viața țarului Nicolae. La o manevră țarul a trimis prin adjutantul său, prințul R. o poruncă generalului Pencersevskij. Țarul

observă, că porunca nu se execută, se mîniă și dojenesce aspru pe generalul, care sta mulcom cu sabia plecată în semn de onore. Dar greșela o făcuse prințul R. care în ziua viitoare se și duse la țarul, și și-o recunoscu. Țarul îmbrățișă pe prințul dîcîndu-i: »Îți mulțamescu, că ai încredere în mine. Așa voi pute îndreptă greșela.» În ziua următoare țarul a ordonat pe toți generalii la sine și s'a adresat cătră Pencersevsky, dîcîndu-i: »Am comis nedreptate, trebuie să o îndreptez.»

»Ieri te-am vătămătu, acum însă spre marea mea bucuria știu, că Dta n'ai fost de vină, pentru aceea decî îmi retragu vătămarea ce n'ai meritat-o. Dămî mîna și spune-mi, că mă ierți.» Generalul a sărutat mîna, ce i-o întinse țarul, ér țarul l'a îmbrățișat și l'a silit să pronunțe cuvîntul: »iertu.» După aceea a mai mulțamit odată prințului R. pentru sinceritatea sa, și și-a esprimat dorința, ca în asemenea casuri toți să urmeze esemplului prințului R.

O esecutare. — Mercuri a fost esecutat în Stein criminalistul Baumgartner, care a ucis pe temnicerul Gister. Foile vieneșe povestesc esecutiunea în acest chip: Pe la 7 ore delicventul fu escortat dela temnița la locul de esecutare. Directorul penitențiarului Müller, și duhovnicul Nebes merseră alături cu el; elu răspinse toate vorbele și sfaturile duhovnicului. După ce delicventul fu dat pe mîna călăului Willenbacher, elu pși spre furci cu pasu liniștitu, uitându-se la cei preșenți. Liniștea și-o păstră până cându fu desbrăcatu de blusa sa de cătră calfele lui Willenbacher, Cându voiră însă să-i lege mînilu, elu se împotrivi cu putere. Sbirandă odată: »Ce vreți?» elu se aruncă asupra calfelor lui Willenbacher și așa se născu sub furci o bătaie înfiorătoare. Escorta trebui să lase armele și să mērgă în ajutorul acestora. Așa reușiră călăii, să potolescă furia lui și să-i lege mînilu. Elu fu ridicat și în vreme ce scotea niște amare blesteme asupra esecutorilor, i-se aruncă sghilțulu în gât. Dar Baumgartner se apăra acum cu dinții. Cu gura reușu să apuce sghilțulu, dar călăii i-lu scoseră din dinți. Dar acum elu îl apucă cu mînilu legate. »Vreți se mă spîndurați, căni afurisiți?» Acestea i-au fost cele din urmă vorbe, căci sghilțulu, scos din nou din mînilu lui, i-se strinse împejurul gâtului. Opt minute trebui să trecă, până ce viața i-se stinse. Călăul Willenbacher se desvinovăți, că de astă dată victima sa a trebuit să se chinuescă atăta vreme, dîcîndu, că nu a putut potrivu destul de bine sghilțulu din pricina sbuciumărilor delicventului? — Nu a fost și acestu nenorocitu ucis în chipul cel mai uman, ca cel de mai zilele trecute dela Dolni-Tuzla?

Bismark și poporul germanu. — Gazeta de Francfort dă semă despre o întrunire de studenți (Studentenkommers) care s'a ținut acum în urmă la Heidelberg. Unu dintre studenți propuse, să bea în sănătatea principelui de Bismark și făcu unu micu discursu pentru a esplica și legitima propunerea sa. De mai multe ori fu întrerupt de fluerături. După ce sfîrși, unu funcționar al guvernului (Regirungsrath), care asistă la această mică serbare, se sculă și rostii cuvintele următoare: »Principele de Bismarck este mare, der poporul germanu este mai mare decâtu densusul. Prin urmare propui să strigăm: »Trăiască poporul germanu!» Aceste cuvinte fură salutate cu aclamațiuni unanime și prelungite...

Unu prun într'o țigară. — Unu țiaru din Arad spune, că statul vîndend cetățenilor țigările »britanica» cu 6½ cr. te ar face să crești că în ea numai tutun se află. Despre contrarul s'a convinsu în decursul acestei săptămîni unu avocat din Arad, care într'o »britanică» a aflat unu sîmbure de prun; dar nu sîmbure simplu, ci unu sîmbure, care între foile jilave ale țigărei a început a incolți și s'ar fi făcutu chiar prun cum se cade, decâtu avocatul nu ar fi datu focu țigărei. Numele avocatului nu-lu spunem, căci ne temem ca nu cumva finanții să-i iea și prețulu prunului.

Bibliografia.

A apărut: »Legea electorală», Nr. 1 din Bibliotecă »Gazetei Sătenui». Prețulu 30 Bani, Rimnicu-Săratu. Tipografia »Gazetei Sătenui».

A apărut: A XX. Programă a gimnasilui român din Brașov. Publicată de Stefanu Iosif, directoru și profesor. Brașov. Tipografia Alexi.

Poșta Redacțiunii.

D-lui R. B. în Ciocănesci: Invitarea de abonamentu la foia ilustrată ce diceți, că ați abonat-o nu privește țiarul nostru. Noi am fost rugați a-o împărți împreună cu »Gazeta.» Mai scrieți editorului. Pote n'a ajunsu abonamentulu la destinațiune.

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 1 Augustu st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.10	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	92.30	Despăgubire p. dijma de vin ungar	99.75
Rentă de hârtie 5%	89.05	Imprumutul cu premiu ungar	115.80
Imprumutul căilor ferate ungare	142.40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	96.50	Renta de hârtie austriacă	81.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	118.20	Renta de arg. austr.	81.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	102.—	Renta de aur austr.	103.35
Bonuri rurale ungare	100.75	Losurile din 1860	135.70
Bonuri cu cl. de sortare	101.75	Acțiunile băncii austro-ungare	856.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.25	Act. băncii de credit ungar	314.56
Bonuri cu cl. de sortare	101.—	Act. băncii de credit austr.	313.50
Bonuri rurale transilvane	101.50	Argintul — Galbin împărătesc	5.74
		Napoleon-d'ori	9.66 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.53
		Londra 10 Livres sterlinge	121.65

Bursa de București.

Cota oficială dela 18 Iulie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 1/2	vënd. 94
Renta rom. amort. (5%)	95 1/4	—
convert. (6%)	97 1/2	98
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	34	—
Credit fonc. rural (7%)	102 1/2	102 3/4
" " (5%)	90 3/4	91
" " urban (7%)	101 3/4	102
" " (6%)	97 1/2	98
" " (5%)	87 1/2	88
Banca națională a României	1325	1405
Ac. de asig. Dacia-Rom.	346 1/2	347
" " Națională	240	—
Aur	5 30.0%	—
Bancnote austriace contra aur	2.07.	2.09

Cursul pieței Brașov
din 2 Augustu st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.15	Vënd. 9.17
Argint românesc	9.10	9.15
Napoleon-d'ori	9.63	9.68
Lire turcesc	10.90	10.96
Imperiali	9.90	9.96
Galbeni	5.62	5.66
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere complete din „Gazeta” dela 1 Ianuarie a. c. se afla.

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe una jumătate de an și pe un an, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcatu dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.”

In fiecare zi numai pe scurtu timpu

este expusă în sala redutei din cetate

marea expoziție artistică istorică a lui Veltée.

Acésta, unică în felul său și fără concurență, consistă din preste 150 figuri executate cu artă în mărime naturală, îmbrăcate deplin și înarmate, modelate tôte de cei mai vestiți maestrii ai Europei.

Cu deosebire e se distinge grupa de senzațiune:

CHRISTOSU ÎNAINTEA LUI PILATU DE MUNKACSY,

representatū de 50 figuri în mărime naturală, făcute de d-nii **Beno** și **Rivier** profesori ai academiei din Paris, care au fntst expuse în Paris și Londra și de curēndu și în sala cea mare a Redutei din Budapesta și a fost recunoscute preste totu de presă și de publicu de unu capu de operă unicu în felulū seu.

De asemenea grupă strălucită:

Maria Stuart și regina Elisabeta cu curtea sa.

După tabloulū premiatū a maestrului italianū **E. Fontana.**

Afară de aceea acésta grandioasă expoziție artistică e completată cu unu numărū mare de **grupe istorice, icōne de genū, scene familiare, poeți și virtuosi însemnați ai trecutului și prezentului,** precum și **domnitori și eroi călări și pedestrii.**

Deschisă ziua dela 5 ore după amēdi până la 10 ore séra, în Dumineci și sērbători dela 3 ore d. a. până la 10 ore séra.

Prețulū intrării de personă 40 cr.

Militarii dela sergenți în josu și copii plătescū jumătate.

Cu tōtă stima

Louis Veltée.

14—25

Învitare de abonamentū la cele mai eftine diare române.

„**Amiculū Familiei**” diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. Apare regulatū în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în numerī câte 2—3 cōle; — și publică: **novele, poesii, romanuri, aventuri picante, impresiuni de călătoriă, studii socialī;** — articlii **scientifici** mai alesū din sferă economiei și a higienei de casă. — „**Sciri din lumea mare**” cu preferință acelea, cari interesază mai de aprōpe societatea românească, — „**principiă din viață și notițe de petrecere.**” Fie-care numărū este bogatū și frumosū ilustratū. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e numai 4 fl. pre 1/2 anū 2 fl., pre 1/4 de anū 1 fl. v. a. — Pentru România pre anulū întregū 10 franci — lei plătibili în bilete de bancă ori în timbre postali.

„**Preotulū romanū.**” Diarū bisericescū, scolasticū și literarū. Apare regulatū în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei lune, în numerī câte de 1 1/4—2 1/2 cōle și publică: „**articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice**” — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali, dar mai alesū rituali, — **predice** pre dumineci, sērbători și diferite ocașiuni, mai alesū pentru ocașiuni funebrale, precum și **schite de predicī,** și ori-ce amenunte aplicabili în predicī, **catechese** și alte **învēțături** pentru poporū, tractate pedagogice, didactice, studii și recensiuși literare, sciri — din sfera bisericescā, scolasticā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pre 1/2 2 fl., pre 1/4 1 fl. — Pentru România pre anulū întregū 10 franci — lei, — plătibili în bilete de bancă ori în timbre postali.

„**Cărtile Săteanului Român.**” Pentru tōte trebuințele poporului românū. Apare în fie-care lună câte una carte de 1—1 1/3 cōlă — și publică: **no-vele populare, istoriōre, fabule, poesii, anecdote, proverbi** și alte **amenunte de învēțatură și petrecere, cunoscințe de economiă, industriă, igienă ș. a.,** — **sciri din lumea mare** mai alesū acelea cari mai de aprōpe atingū pe poporulū nostru. — Prețulū de prenumerațiune pre unū anū întregū e numai 1 fl. v. a., pentru România 2 franci 50 bani — plătibili în timbre postali.

Tōte aceste trei diare deodată abonate costau pre anulū întregū 8 fl. v. a., pentru România 20 franci — lei.

— Esemplare complete dela începutulū anului mai sunt câteva. —

Aceia, cari vorū abonā tōte trei diarele nōstre, ori barem douē din ele, vorū primi îndată gratis patru portrete fōrte frumoșe.

Numeri de probă se trimittū gratis ori cui.

A se adresā la: **Cancelaria „NEGRUȚIU”** în Gherla (Szamosujvár) unde se mai află încă de vēnțare următōrele **opuri de minune eftine:**

Amorū și dincolo de mormēntū. Novelă de Ponson du Terail, trad. de N. F. Negruțiu. Prețulū 30 cr. — **Biblioteca Săteanului Român.** Cartea I, II, III, IV., cuprindū materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr. — **Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprinde materii fōrte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr. — **Colectă de Recepte** din economiă, industriă, comerciū și chemiă pentru economi, industriăși și comercianți. Prețulū 50 cr. — **Apologiă.** Discusiuni filologice și istorice maghiare privitōre la Romāni, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg Gabr. Șincai. Prețulū 30 cr. — **Renascerea limbei românești** în vorbire și scriere învederită și apreețiată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. și II. Prețulū fie-căreia e 40 cr. — **Ambele împreună** 70 cr. — **Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu.** Unū volumū de 192 pagine cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela

1 fl. 20 cr. la) 60 cr. — **Ifigenia în Aulida.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr. — **Ifigenia în Tauris.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr. — **Branda sēu Nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoșū. **Novela istorică națională.** Prețulū 20 cr. — **Elū trebuie sē se însōre.** **Novelă de Maria Schwartz,** traducere de N. F. Negruțiu. Prețulū 25 cr. — **Secretele alor trei nopti sēu trei morți vii.** Romanū anglesū după Frankstein de Pamfilu I. Grapini. Prețulū 50 cr. — **Herman și Dorotea** după W. de Goethe traducțiune liberă de Const. Morariu. Prețulū 50 cr. — **Economiă pentru scōlele popor.** de T. Roșiu. Ed. II, Prețulū 30 cr. — **Petulantulū.** Comediă în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șilulțū. Prețulū 50 cr. — **Nu mē uita.** **Colecțiune;** de versuri funebrale urmate de iertăciuni, epitafile ș. a. Prețulū 50 cr.

— Tōte acestea 20 opuri deodată procurate se dau cu prețulū bagatelū de 3 fl. 60 cr. —